

**2013 Yılı Türkiye İlerleme Raporu hakkında 12 Mart 2014
tarihli Avrupa Parlamentosu İle Kararı (2013/2945(RSP))**

Avrupa Parlamentosu,

- “Türkiye: 2013 Yılı İlerleme Raporu” başlıklı Komisyon çalışmaları dokümanını (SWD(2013)0417) göz önünde tutarak,
- 16 Ekim 2013 tarihli ve “Geni İlerleme Stratejisi ve Başlıca Zorluklar 2013-2014” başlıklı Komisyon Bildirimini (COM(2013)0700) göz önünde tutarak,
- 2009 Yılı Türkiye İlerleme Raporuna ilişkin 10 Ocak 2010 tarihli İle Kararı¹, 2010 Yılı Türkiye İlerleme Raporuna ilişkin 9 Mart 2011 tarihli İle Kararı², 2011 Yılı Türkiye İlerleme Raporuna ilişkin 29 Mart 2012 tarihli İle Kararı³, 2012 Yılı Türkiye İlerleme Raporuna ilişkin 18 Nisan 2013 tarihli İle Kararı⁴ ve Türkiye’deki duruma ilişkin 13 Haziran 2013 tarihli İle Kararı⁵ başta olmak üzere, önceki Avrupa Parlamentosu İle Kararlarını göz önünde tutarak,
- 3 Ekim 2005 tarihli Türkiye için Müzakere Çerçeve Belgesini göz önünde tutarak,
- Türkiye Cumhuriyeti’nin Katılımına ilişkin İlkelerin, Önceliklerin ve Koşulların Yer Aldığı Katılım Ortaklığı Belgesi (“Katılım Ortaklığı Belgesi”) hakkındaki 18 Ocak 2008 tarihli ve 2008/157/AT sayılı Konsey Kararı⁶ ve 2001, 2003 ve 2006 yılları Katılım Ortaklığı Belgelerine ilişkin Konsey Kararlarını göz önünde tutarak,
- 14 Aralık 2010, 5 Aralık 2011, 11 Aralık 2012 ve 25 Haziran 2013 tarihli AB Zirvesi Sonuçlarını göz önünde tutarak,
- Avrupa Birliği Temel Haklar Artırımı göz önünde tutarak,
- Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserinin, Gezi Parkı protestoları sırasında kolluk görevlilerinin uygun olmayan davranışlarına vurgu yapan 26 Kasım 2013 tarihli raporunun sonuçlarını göz önünde tutarak,

¹ABRG C 341 E, 16.12.2010, sf. 59.

²ABRG C 199 E, 7.7.2012, sf. 98.

³ABRG C 257 E, 6.9.2013, sf. 38.

⁴ Kabul edilen metinler, P7_TA (2013) 0184.

⁵ Kabul edilen metinler, P7_TA (2013) 0277.

⁶ ABRG L 51, 26.2.2008, sf.4.

- Avrupa Parlamentosu  Tüzü ünün 110. maddesinin 2. paragrafını göz önünde tutarak,
 - A. 3 Ekim 2005 tarihinde Türkiye ile katılım müzakereleri açıldı ndan ve müzakerelerin açılması adil ve sıkı bir ko ullulu a ve reform konusunda taahhüde dayanan uzun ve açık uçlu bir sürecin ba langıç noktasını olu turdu undan,
 - B. Türkiye, Kopenhag kriterlerinin yerine getirilmesi, uygun ve etkili reformların gerçekle tirilmesi, iyi kom uluk ili kilerinin yürütülmesi ve AB'ye tedricen uyum sa lanması konusunda taahhütte bulundu undan; bu çabaların modernle me sürecine devam etme yönünde Türkiye için bir fırsat olarak görülmesi gerekti inden,
 - C. AB'nin, Türkiye'deki reformlar için bir referans olmaya devam etmesi gerekti inden,
 - D. Aralık 2006'da gerçekle tirilen AB Zirvesinin Sonuçları uyarınca, AB'ye katılım, Kopenhag kriterlerine tam uyuma ve AB'nin entegrasyon kapasitesine ba lı olmaya devam etti inden,
 - E. Konsey, 11 Aralık 2012 tarihli AB Zirvesi Sonuçlarında, Komisyonun, yeni aday ülkelerin müzakere çerçevelerine ili kin olarak hukukun üstünlü ünü geni leme politikasının merkezine yerle tiren yeni yakla ımını uygun buldu undan ve mevzuattaki gerekli de i ikliklerle kurumsal reformların yapılması ve dolayısıyla uygulamaya yönelik sa lam bir izleme mekanizmasının olu turulması için açık kriterlere ve yeterli zamana imkân tanımak amacıyla müzakerelerin ba nda ele alınması gereken 23. (Yargı ve Temel Haklar) ve 24. Fasılların (Adalet, Özgürlük ve Güvenlik) müzakere sürecinin merkezinde olması gerekti ini teyit etti inden,
 - F. Komisyon,“Geni lemeStratejisi ve Ba lıca Zorluklar 2013-2014” ba lıklı Bildiriminde, Türkiye'nin, ekonomisi, stratejik konumu ve önemli bölgesel rolü itibarıyla AB için stratejik bir ortak ve AB ekonomisinin rekabet edebilirli inin de erli bir bile eni oldu u ve son 12 ayda reformlar konusunda önemli ilerleme kaydetmi oldu u sonucuna vardı ndan; Komisyon, daha fazla reform ve Türkiye'deki siyasi gruplar arasında ve Türk toplumunun genelinde diyalo un te vik edilmesi çä rısında bulundu undan,
 - G. Türkiye, son sekiz yıldır, Türkiye-AT Ortaklık Anla ması ve bu Anla mayaya Ek Protokol'de yer alan hükümleri hâlâ uygulamaya koymamı oldu undan,
 - H. Türkiye'nin, kendi yararı için ve istikrarı artırmak ve iyi kom uluk ili kilerini geli tirmek adına, BM artında yer alan hükümlere ve uluslararası hukuka uygun olarak, çözüme kavu mamı hukuki yükümlülükler ve yakın

komuları ile arasındaki kara, deniz sınırları ve hava sahası anlaşmazlıkları da dâhil olmak üzere, süregelen ikili meseleleri çözüme kavuşturmak için çabalarını artırması gerektiğinden,

- I. Türkiye, enerji kaynaklarının ve komşu ülkeler üzerinden AB'ye petrol, gaz ve elektrik iletilmesinde kullanılan güzergâhların çeşitlendirilmesinde önemli bir rol oynayabileceğinden ve Türkiye ve AB için, sürdürülebilir düşük karbon ekonomisi oluşturulması amacıyla Türkiye'nin zengin yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanma potansiyeli bulunduğundan,
- J. Yolsuzlukla her düzeyde mücadele, adalet sisteminin iyileşmesi için önemli bir unsur teşkil ettiğinden,
- K. Türkiye, komşusu olduğu geniş coğrafyada etkinliğini sürdürmekte olup önemli bir bölgesel aktör olduğundan,

Taahhütlere bağlılık ve güçlü demokratik temeller

1. 2013 Yılı Türkiye İlerleme Raporu'nu memnuniyetle karıştıran ve Türkiye'nin AB için stratejik bir ortak olduğunu ve geçtiğimiz 12 ay içerisinde reformlar konusunda önemli ilerleme kaydettiği yönündeki Komisyon görüşünü paylaşıyor; Türk kamu idaresinin hesap verebilirliğini ve şeffaflığının artırılması, özellikle sivil toplumun yeterli katılımının sağlanması ve güçlendirilmesi suretiyle siyasi ve geniş ölçekte toplumsal alanda diyalogun geliştirilmesi ve uygulamada temel haklarla hukukun üstünlüğü ilkesinin tam olarak gözetilmesi amacıyla reformların sürdürülmesinin önemini ve bu konudaki acil ihtiyacı vurgular; kuvvetler ayrılığı ilkesinin, hukukun üstünlüğünün ve temel hakların bir demokrasi için merkezi önemde olduğunu hatırlatır ve gerçek anlamda demokratik bir devlet için tarafsız ve bağımsız bir yargının önemini vurgular,
2. Birlik ve Türkiye arasındaki müzakerelerin dönütürücü gücünü kaydederek ve müzakerelerin Türkiye için açık bir referans ve güvenilir kriterler sağlamaya devam edebilmesini teminen, Türkiye ve AB arasında reform sürecine ilişkin yakın diyalogun ve işbirliğinin önemini vurgular; bu nedenle, Türk toplumunun demokratik altyapısını güçlendirecek, temel değerlerini geliştirecek ve Türk mevzuatı, kurumları ve toplumunun düşünce yapısında olumlu değişiklikler yaratacak etkili reformlar için iyi niyet çerçevesinde yürütülen ve Türkiye'nin ve Birliğin karışıklı taahhüdüne dayanan güvenilir müzakerelerin önemini vurgular; bu bağlamda, 22. Faslın açılmasını memnuniyetle karıştıran,
3. 16 Aralık 2013 tarihinde AB ile Türkiye arasında Geri Kabul Anlaşmasının imzalanmasını ve vize serbestisi diyalogunun başlatılmasını memnuniyetle karıştıran; Geri Kabul Anlaşmasının ve vize serbestisi yol haritasının her iki taraf açısından önemine ilişkin ortak bir anlayış geliştirilmesinin önemini

vurgular; bu kapsamda AB'ye, Geri Kabul Anlaşmasının uygulanması için Türkiye'ye teknik ve mali açıdan tam destek sağlanması ve Türkiye'ye de, sınımacılar için etkin uluslararası korumanın sağlanması ve göçmenlerin haklarının gözetilmesini hedefleyen uygun politikaların devreye sokulması çerçevesinde bulunur; Göç dairesi Genel Müdürlüğü'nün kurulması ve Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun uygulanmasının bu yönde atılan olumlu bir ilk adım olduğunu kanıtladığı; AB'ye yasadışı göç konusunda Türkiye'nin kilit transit ülkelerden biri olduğunu hatırlatır ve Geri Kabul Anlaşmasının ivedilikle onaylanmasının ve tüm üye devletler için etkili biçimde uygulanmasının önemini vurgular; Türkiye'ye mevcut ikili geri kabul anlaşmalarını tam ve etkili biçimde uygulama çerçevesinde bulunur; siyasetçileri, akademisyenler, öğrenciler ve sivil toplum temsilcilerinin AB ülkelerine girişlerinin kolaylaştırılmasıyla sağlanacak bariz faydaları vurgular ve Türkiye'yi ve Komisyonu vize serbestisi konusunda kayda değer ilerleme sağlanması için diyalogu devam ettirmeye davet eder,

Kopenhag kriterlerinin yerine getirilmesi

4. Üst seviyedeki yolsuzluk iddialarıyla ilgili olarak Türkiye'de yaşanan sonuçları melerden duyduğunu derin endişeyi ifade eder; yargının bağımsızlığı temel ilkesine aykırı olması ve güvenilir bir soruşturma yürütülmesi olasılığını önemli ölçüde azaltması nedeniyle, ilk soruşturmayı yürüten savcı ve polislerin görevden alınmasından üzüntü duyar; hükümet, yargı, polis ve medya arasında güven duygusunun önemli ölçüde zedelenmiş olmasını esefle karşılar; bu nedenle, Türk Hükümetini demokrasi ilkelerine tam anlamıyla bağlı olduğunu göstermeye ve yolsuzlukların araştırılmasına ve soruşturulmasına daha fazla müdahale etmekten kaçınmaya davet eder,
5. Türk Hükümetine, özellikle Avrupa Konseyi Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubunun (GRECO) 2005 yılı değerlendirme raporlarındaki tavsiyelerinin büyük çoğunluğunun yerine getirilmesi yoluyla, yolsuzluğun tamamen ortadan kaldırılacağı yönündeki taahhüdünü anımsatır; Türk Hükümetini Sayın Sayın geçerli uluslararası standartlara uygun olarak gerektiği gibi faaliyet göstermesini temin etmeye ve güvenlik güçleriyle ilgili olanlar dâhil olmak üzere raporlarının kamunun ve başta Türkiye Büyük Millet Meclisi olmak üzere ilgili kurumların erişimine açık olmasını sağlamaya davet eder; Türkiye'yi, tüm bakanlıkların Sayın Sayın birliğini sağlamaya davet eder; yargının otoritesi altında görev yapacak bir adli polis teşkilatı kurulması yönündeki ihtiyacı bir kez daha vurgular,
6. Kuvvetler ayrılığı sisteminin modern bir demokratik devlet için taşıdığı hayati öneme ve siyasi yelpazenin farklı bölümleri arasında diyalog ve uzlaşma zemini sağlanması yönünde Türkiye Büyük Millet Meclisinin Türkiye'deki siyasi sistemin merkezinde üstlenmesi gereken temel role

aret eder; siyasi kutuplaşma ve Hükümet ile muhalefetin temel reformlar ve yeni bir anayasa hazırlanması konusunda uzlaşma arayışına yönelik isteksizlikten duyduğu endişeyi ifade eder; tüm siyasi aktörleri, Hükümeti ve muhalefeti, devlet kurumlarında çokuluslu bir vizyon geliştirilmesi ve devlet ile toplumun modernleşmesi ve demokratikleşmesinde ilerleme sağlanması için birlikte çalışmaya davet eder; reform sürecinde sivil toplum kuruluşlarının taşıdığı hayati önemi ve kamuyu yeterli iletişim sağlanması yönündeki ihtiyacı vurgular; siyasi çokuluslu, ilgili reformların görülmesi sürecinde diğer siyasi güçleri ve sivil toplum örgütlerini aktif biçimde dâhil etmeye ve onların menfaat ve görüşlerini kapsayıcı bir biçimde dikkate almaya davet eder; anayasa reformunun Türkiye'nin daha da modernleşmesi ve demokratikleşmesi sürecinde birinci öncelik olmaya devam etmesi gerektiğini vurgular;

7. Memurların, polis ve güvenlik kuvvetlerinin, dini, etnik ve siyasi mensubiyetleri temelinde yetkililer tarafından sistemli bir biçimde fiilen iddialarından endişe duyar,
8. Kişisel verilerin korunmasına ve askeri yargıya ilişkin kanunlar ile toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına yönelik pozitif tedbirler getiren kanunların kabul edilmesi başta olmak üzere, 2010 yılındaki Anayasa değişikliklerinin uygulanmasında daha fazla ilerleme kaydedilmesi konusundaki acil ihtiyacı vurgular; bu yasal değişiklikler kabul edildiğinde kesin biçimde uygulanmasının önemli olduğunu vurgular,
9. Anayasa Uzlaşma Komisyonunun 60 anayasa maddesi değişikliği üzerinde uzlaşma sağlamasının takdir eder, ancak Komisyon çalışmasının askıya alınması ve ilerleme kaydedilememesiyle ilgili endişesini ifade eder; Türkiye'deki reform süreci için büyük önem taşıması nedeniyle, yeni bir anayasa hazırlanması çalışmalarının sürdürülmesi gerektiğini inancındadır; Türkiye'deki herkes için eşit hakları güvence altına alan tam demokratik bir Anayasa hazırlanması amacıyla, anayasa reformu süreci çerçevesinde etkili bir kuvvetler ayrılığı sistemi ve kapsayıcı bir vatandaşlık tanımı üzerinde uzlaşma sağlanmasının önemini vurgular; Avrupa Konseyi üyesi olarak Türkiye'nin, anayasa reformu süreci konusunda Venedik Komisyonu ile aktif diyalog kurmasının yararlı olacağı gerçeğinin altını çizerek; Anayasa reform sürecinin, sivil toplumun her aşamada tam katılımıyla şeffaf ve kapsayıcı şekilde yürütülmesi gerektiğinin altını çizerek,
10. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna ilişkin yeni kanunla ilgili derin endişesini ifade eder ve tam olarak işleyen demokratik bir kuvvetler ayrılığı sisteminin gerekli önkoşulu olan bağımsız yargı ilkesi ile başa da mayacak şekilde Adalet Bakanına sağlanan güçlü merkezi role dikkat çeker; Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun seçim, tekkül ve işleyişini düzenleyen kuralların Avrupa standartları ile tam uyumlu olması gerektiğini vurgular ve

Türk Hükümetine, Avrupa Komisyonu ve Venedik Komisyonu ile yakın istişarede bulunarak Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna ilişkin yeni kanunu yapılacak öneriler doğrultusunda değerlendirilmesi konusunda bulunur,

11. Hükümet tarafından 30 Eylül 2013'te sunulan demokratikleşme paketini memnuniyetle karşılar ve Hükümeti, bu paketi ivedikle ve tam olarak uygulamaya, uygulama mevzuatının hazırlanmasında muhalefet ve ilgili sivil toplum örgütleriyle gerektiği gibi istişare etmeye ve demokrasiyi güçlendirmek ve ülkedeki mevcut çözümlü daha iyi yansıtabilme amacıyla seçim sisteminin yeniden düzenlenmesine (%10'luk seçim barajının indirilmesi dahil) ve Türk toplumunun tüm unsurlarının yeterli temsiline ilişkin reform çalışmalarına devam etmeye davet eder; kapsamlı bir ayrımcılıkla mücadele mevzuatına ve Ayrımcılıkla Mücadele ve Etnik Kurulunun kurulmasına duyulan acil ihtiyacı vurgular; bu nedenle Hükümeti, nefret suçlarına ilişkin mevzuatın, LGBTİ bireyler de dâhil tüm vatandaşlara koruma sağlamasını temin etmeye davet eder; Hükümeti, Alevi vatandaşların haklarını iyileştirmek üzere gecikmeksizin adımlar atmaya teşvik eder; Roma vatandaşların maruz kaldığı ayrımcılığın ele alınması, istihdam edilebilirliklerinin artırılması ve okul terk oranlarının azaltılması yönünde daha fazla çaba sarf edilmesi konusunda bulunur,
12. Kamu Denetçiliği Kurumu ve Türkiye İnsan Hakları Kurumu olmak üzere, 2013'te faaliyete geçerek bireylerin, temel hak ve özgürlüklerinin korunmasına yönelik başvuruda bulunabilecekleri ilave mekanizmalar oluşturulan yeni kurumların kurulmasını memnuniyetle karşılar,
13. Protestocuların ve polisin can kayıpları ile polisin aşırı güç kullanımı ve bazı marjinal grupların şiddet eylemlerinden derin üzüntü duyar; Gezi Parkı protestolarının, Türkiye'de dinamik bir sivil toplumun var olduğunu ve temel değerlerin geliştirilmesi için acil olarak hayati öneme sahip diyalog ve reformlara ihtiyaç duyulduğunu gösterdiğini kanısındadır; Gezi Parkı protestocularına karşı aşırı güç kullanılmasından, can kayıplarından ve ciddi yaralanmalardan sorumlu tüm kamu görevlilerinin ve polis memurlarının cezalandırılması konusunda mahkemelerin bariz bir biçimde yetersiz kalmasını esef verici sayar ve bu nedenle, Gezi Parkı olaylarıyla ilgili iddâyetler konusunda (Çiğlerli Bakanlık tarafından başlatılıp) yürütülmekte olan idari soruşturmaları, adli soruşturmaları ve Kamu Denetçisi tarafından başlatılan incelemeleri, hukukun üstünlüğüne tam bağlılık gösterilmesi ve sorumlu kişilerin adalet önüne çıkarılması için yeni bir fırsat olarak memnuniyetle karşılar; bu soruşturma ve incelemelerin konuyla ilgili endişeleri bütünüyle ve gecikmeksizin ele alınmasını bekler; Türkiye'yi yeterli iç denetim usullerini tesis etmeye ve polis memurlarının işlediği suçları incelemekle görevli bağımsız bir denetim organı oluşturmaya davet eder; Gezi Parkı olaylarının, toplanma özgürlüğünün sağlanmasına yönelik geniş kapsamlı reformlar yapılması gerekliliğinin altını çizdiğini görülmektedir;

çi leri Bakanlı nı ve polisi toplumsal protestoları daha ölçülü bir ekilde ele almalarını sa layacak yöntemler belirlemeye te vik eder ve çi leri Bakanlı na ve polise, özellikle, protestocuların temel haklarını gözeten sa lık çalı anları, avukatlar ve di er meslek sahiplerini tutuklamamaları veya bu ki ilerin görevlerini yerine getirmelerine engel olmamaları yönünde ça rıda bulunur; sa lık çalı anları, avukatlar, akademisyenler, ö renciler ve meslek birlikleri hakkında, Gezi olayları sırasındaki iddet içermeyen eylemleri nedeniyle yasal i lem ba latılmasından endi e duyar,

14. Daha önce benzeri görülmemi protesto eylemlerinin, birçok Türk vatanda nın daha fazla demokrasi yönündeki me ru isteklerini yansıtt ını gözlemler; demokratik bir yönetimde hükümetlerin ho görüyü te vik etmesi ve tüm vatanda lar için din ve inanç özgürlü ünü garanti altına alması gerekti ini yineler; Hükümeti, Türk halkının çok renklili ine ve zenginli ine saygı duymaya davet eder,

15. Türk medyasının Gezi Parkı olaylarını son derece kısıtlı vermesinden ve Hükümetin bu olaylara verdi i tepkileri ele tiren gazetecilerin i ten çıkarılmasından derin endi e duyar; ifade özgürlü ü ile dijital ve sosyal medya dâhil, medyada ço ulculu un Avrupa de erlerinin temelinde yer aldı nı ve ba ımsız basının vatanda ların kolektif karar alma süreçlerinde bilgilendirilmi olarak aktif rol üstlenmelerine imkân tanıyarak demokrasiyi güçlendirmesi nedeniyle demokratik toplum için hayati önem arz etti ini hatırlatır; internet eri imine yönelik a ırı kontrol ve takip getiren ve ifade özgürlü ü, ara tırmacı gazetecilik, demokratik denetim ve siyasi açıdan farklı bilgilere internet üzerinden eri imi önemli ölçüde etkileyebilecek yeni internet yasası konusunda derin endi esini belirtir; AB ile Avrupa Güvenlik ve Birli i Te kilatı tarafından dile getirilen ciddi endi elere dikkat çeker ve Türk Hükümetine, söz konusu yasayı, medya özgürlü ü ve ifade özgürlü üne ili kin Avrupa standartları do rultusunda de i tirmesi için ça rıda bulunur; medyanın büyük bölümünün geni ticari menfaatlere sahip büyük holdinglerin bünyesinde yo unla ması konusundaki endi esini bir kez daha yineler ve medya patronları ile gazeteciler tarafından uygulanan endi e verici ve yaygın oto sansüre dikkat çeker; gazetecilerin, Hükümeti ele tirmeleri sonucu medya kurulu larındaki görevlerine son verilmesinden kaygı duyar; ele tirel medya patronlarının cezalandırılmasında ba vurulan yöntemlerden derin kaygı duyar; kamu kurumlarının özellikle muhalif medyayı hedef alan akreditasyon uygulamalarının sonuçlarından kaynaklanan endi elerini ifade eder; hâlihazırda tutuklu bulunan gazeteci sayısının ifade ve basın özgürlü üne zarar verecek ölçüde yüksek olmasından duydu u derin endi eyi dile getirir ve Türkiye'deki adli makamlara, bu davaları mümkün olan en kısa sürede gözden geçirmeleri ve ele almaları ça rısında bulunur; kamusal medya hizmetinin demokrasinin güçlendirilmesi konusundaki özel rolünü vurgular ve Türk Hükümetini,

Avrupa standartlarıyla uyumlu şekilde kamusal medya hizmetinin başarısızlığını ve sürdürülebilirliğini sağlamaya davet eder,

16. İnternet Kanunu Taslağı ile Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanun Taslağı üzerinde gerçek bir diyalog ve istisnalarla bulunmaması hususundaki derinden endişelerini ve memnuniyetsizliğini ifade eder ve bu durumun önceki iyi örneklerinden ciddi bir sapma olduğunu kaydeder; İnternet Kanunu ile Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'nun Türkiye'yi Kopenhag kriterlerinin yerine getirilmesi yolundan uzaklaştırılmasından derinden kaygı duyar ve Türk Hükümetine, söz konusu iki kanun ve özellikle medya ve yargıya yönelik olası yeni mevzuat konusunda gerçek ve yapıcı bir diyaloga girişi ve müzakere sürecini yeniden canlandırmak ve Avrupa perspektifine gerçek bir bağlılık sergilemek amacıyla, İnternet Kanunu ile Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'nda reform yapılması dahil, elinden geleni yapma çabasında bulunur,
17. Babakanın, mevcut İnternet Kanununun ötesine geçerek, Facebook ve YouTube sitelerinin yasaklanabileceğine dair son dönemdeki beyanlarına ilişkin endişesini ifade eder,
18. 2011 yılında kurulan ve 2011 ve 2012 Yılı Türkiye İzleme Raporları hakkındaki Avrupa Parlamentosu İki Kararlarında atıfta bulunan, Türkiye'deki Gazetecilerin Yargılanması konusundaki Avrupa Parlamentosu Geçici Gözlem Heyeti'nin, fiili gözlemlere dayanan ara faaliyet raporunu 2013 yılında sunduğunu ve nihai faaliyet raporunu 1 Nisan 2014 tarihinde teslim edeceğini kaydeder,
19. Balyoz davasında olduğu gibi, mahkeme tarafından verilen kararın kabul görmesini güçleştirecek şekilde, Ergenekon davasının aşırı geniş kapsamı, adli süreçteki eksiklikler ve sanıklar aleyhinde tutarsız delillerin kullanılması iddiaları ile ilgili olarak Türk toplumunun duyduğu endişeyi kaydeder; yukarıdakiler arasında, KCK davasının Türkiye'nin demokratik kurumları ile yargının gücünü ve düzgün, bağımsız, tarafsız ve şeffaflığı ile temel haklara kesin ve köksüz bağlılığı ortaya koyması gerektiğinin altını bir kez daha çizer; muhtemel temyiz süreci ve tutukluluk koşulları da dâhil olmak üzere, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonunu, bu davalardaki gelişmeleri daha yakından izlemeye ve Komisyon ile Avrupa Parlamentosuna bu konuda rapor vermeye davet eder,
20. Füsun Erdoğan ve Pınar Selek davalarına özellikle dikkat çeker; bu davaların Türk adalet sistemindeki eksikliklerin örnekleri olduğunu kanıtladığını ve Pınar Selek'in yargılanma sürecinin 16 yıl sürmesine ilişkin endişelerini ifade eder; duruşmaların şeffaflıkla, hukukun üstünlüğüne riayet edilerek ve uygun koşullar sağlanarak yürütülmesi gerektiği konusunda ısrar eder,

21. “Hayat tarzına” ili kin olarak Türkiye’de ortaya çıkan ve çocuk sayısı, karma ö renci evleri ve alkol satı ı hakkında son dönemde yapılan açıklamalarda görüldü ü üzere, devlet yetkililerinin vatanda ların özel hayatlarına müdahale etme riskini beraberinde getiren derinle en kültürel bölünmeye ili kin endi esini ifade eder,
22. Üçüncü Yargı Reformu Paketinin uygulanmasının çok sayıda tutuklunun tahliye edilmesinin yolunu açtı ını kaydeder ve Dördüncü Yargı Reformu Paketini AB standartları ve de erleriyle uyumlu bir Türk yargısına yönelik önemli bir ba ka adım olarak memnuniyetle kar ılar; özellikle (i) ifade, basın ve toplanma özgürlü ü ile iddete veya terör faaliyetlerine te vik arasında yeni ve önemli bir ayırım yapılmasını, (ii) suçu ve suçluyu övme suçunun, kamu düzeni açısından açık ve yakın bir tehlikenin ortaya çıkması unsuruyla daraltılmasını, (iii) bir örgütün üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç i leme suçunun kapsamının yalnızca silahlı örgütler ile sınırlandırılmasını kaydeder,
23. Hakim ve Savcılar Yüksek Kurulunun çok sayıda hakim ve savcının insan hakları konusunda e itim almasına ve Avrupa nsan Hakları Mahkemesi (A HM) içtihatlarının tam olarak ve uygulamaya yansıtılabilecek ekilde anla ılmasına yönelik girişimlerini memnuniyetle kar ılar; Avrupa nsan Hakları Sözle mesi hlallerinin Önlenmesine li kin Eylem Planı’nın kabul edilmesini kaydeder ve Hükümeti, Türkiye’nin Avrupa nsan Hakları Sözle mesi hükümlerini ihlal etti i tespit edilen A HM kararlarında dile getirilen tüm hususların kâti olarak ele alınmasını teminen, bu planı hızlı ve etkili bir ekilde uygulamaya davet eder; Hükümeti, savunma müessesesinin geli tirilmesi ihtiyacı ve temel hakların geli tirilmesi do rultusundaki iddialı yargı reformlarını sürdürme konusunda te vik eder; bu ba lamda, Terörle Mücadele Kanunu’nda reform yapılması ihtiyacının öncelik arz etti ini vurgular,
24. Türkiye’yi, suçun cezasız kalmasıyla mücadele konusunda taahhütte bulunmaya ve Uluslararası Ceza Divanı (UCD) Roma Statüsüne taraf olunması konusundaki çabalarını ba arıyla sonuçlandırmaya davet eder,
25. Yargı ve Temel Haklar ba lıklı 23. Fasıl ile Adalet, Özgürlük ve Güvenlik ba lıklı 24. Fasılın, müzakere sürecinin erken a amalarında açılmaları ve en son kapatılmalarının önemini teyit eder; bunun, Komisyonun yeni aday ülkelere yönelik yeni yakla ımına uygun olaca ını vurgular; bu fasılların müzakerelere açılmasının resmi açılı kriterlerinde yer alan ko ulların kar ılanmasına ba lı oldu unu ve bu nedenle, 23. ve 24. Fasıllara ili kin resmi açılı kriterlerinin Türkiye’ye iletilmesiyle, reform süreci için açık bir yol haritası sa lanarak sürece ivme kazandırılaca ı ve özellikle yargı alanında Türkiye’deki reform süreci için Avrupa standartlarını esas alan somut bir çıpa olu turulaca ını hatırlatır; bu nedenle Konseyi, resmi açılı

kriterlerinin bildirilmesi ve bu kriterlerin kar ılanmasını takiben 23. ve 24. fasılların açılması için yeni çabalar göstermeye davet eder; Türkiye'yi bu amaçla olabildi ince i birli i yapmaya davet eder; Komisyonu Pozitif Gündem çerçevesinde yargı ve temel haklar ile adalet, özgürlük ve güvenlik alanlarında Türkiye ile daha fazla diyalog ve i birli ini gecikmesizin ilerletmeye davet eder,

26. Hükümetin Demokratikle me Paketi ile söz verdi i üzere, tarihi Mor Gabriel Manastırı'nın Türkiye'de ya ayan Süryani cemaatine iade edilmesi yönünde Vakıflar Meclisi tarafından verilen kararı takdir eder; tüm dini cemaatlerin mülkiyet haklarının iadesine ili kin uygun bir yasal çerçevenin sa lanmasına devam edilmesinin önemini vurgular; dini cemaatlerin tüzel ki ilik kazanmasına imkân verilmesi, din adamlarının e itimi, atanması ve görevi sona erenlerin yerine yeni din adamlarının gelebilmesinin önündeki tüm kısıtlamaların ortadan kaldırılması, A HM'nin ilgili kararlarına ve Venedik Komisyonunun tavsiyelerine uyulması ve dine dayalı her türlü ayrımcılı ın veya engelin ortadan kaldırılması suretiyle dü ünçe, vicdan ve din özgürlü ü alanında reform sürecinin devam ettirilmesinin önemini vurgular; Türk Hükümetini, Alevilerin, cemevlerinin ba lı ba ına bir ibadet yeri olarak tanınması yönündeki isteklerini dikkate almaya davet eder; Heybeliada Ruhban Okulu'nun hızlı bir ekilde yeniden açılmasının ve Patrik'in ekümeniklik ünvanının kamusal alanda kullanılması önündeki tüm engellerin kaldırılmasının önemini vurgular; Trabzon'da bulunan tarihi Ayasofya Kilisesi'nin camiye dönü türülmesi yönündeki kararı bozması ve ivedilikle kilisenin müze olarak tekrar açılması konusunda Yargıtaya ça rıda bulunur,

27. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlı ı tarafından kadına yönelik iddete ili kin olarak olu turulan veri tabanına deste ini ifade eder; aile içi iddete maruz kalan kadınlar için konukevleri kurmayan belediyelere yönelik olarak bu konudaki mevcut mevzuatın yeterli takip mekanizmaları ile tamamlanmasını talep eder; tamamen ortadan kaldırılması gereken bir husus olan erken ya ta zorla yaptırılan evliliklere yönelik cezaların artırılması konusunda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlı ının çabalarını destekler ve bu yolda devam edilmesini te vik eder; “namus cinayetleri”nin sona erdirilmesi amacıyla daha fazla çaba sarf edilmesi yönünde ça rıda bulunur; kadınlara yönelik sosyal ve ekonomik içermenin, kadınların i gücüne, siyasete ve kamu sektöründe üst düzey yönetime katılımlarının dü ük seviyede olması konusunda endi esini yineler ve Hükümeti, Türkiye'nin ekonomik ve siyasi dokusunda kadınlara daha merkezi bir rol verilmesi do rultusunda uygun tedbirlerin alınması için te vik eder; kadınların siyasette aktif olarak yer almalarını sa layacak ekilde güçlendirilmeleri için tüm siyasi partilere somut adımlar atma ça rısında bulunur; kadınların sosyal ve ekonomik içermelerinin geli tirilmesinde ö renim ve mesleki e itimin kilit rolü ile

yasama sürecinde ve kanunların uygulanmasında toplumsal cinsiyet e itli inin yaygınla tırılmasının önemini vurgular,

28. Hükümetin, PKK terör örgütünün faaliyetlerinin kesin olarak sona ermesi amacıyla, PKK ile müzakereler temelinde Kürt meselesinin nihai bir çözüme ula tırılması çabalarına yönelik girişimlerini kuvvetle destekler; özel okullarda Kürtçe e itime izin verilmesinden memnuniyet duyar ve Hükümeti, ilgili payda lar ve muhalefet ile yeterli düzeyde istişare temelinde ve Türkiye'deki tüm vatandaşların temel haklarla ilgili taleplerine ilişkin gerçek bir açılımın sağlanması genel hedefiyle, devlet okullarında Kürtçe e itim verilmesi de dâhil olmak üzere Kürt toplumunun sosyal, kültürel ve ekonomik haklarının geliştirilmesine yönelik gerekli reformları yapmaya teşvik eder; Türkiye'yi Avrupa Konseyi'nin Avrupa Bölgesel veya Azınlık Dilleri artı'nı imzalamaya çağırır; Kürt meselesini ele alan yazarlar ve gazeteciler aleyhine açılan çok sayıda davadan ve KCK davası kapsamında birçok Kürt kökenli siyasetçi, belediye başkanı ve belediye meclisi üyesi, sendikacı, avukat, protestocu ve insan hakları savunucusunun tutuklanmasından endişe duyar; muhalefete, Türk toplumunun tümünün yararına önemli bir adım olan müzakereleri ve reformları aktif bir şekilde desteklemesi çağrısında bulunur; 22. Fasıl ile ilgili müzakereler çerçevesinde, güneydoğuda sürdürülebilir kalkınmanın teşvik edilmesi amacıyla hangi Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) programlarından yararlanılabileceğinin değerlendirilmesinde Türk yetkililere ve Komisyona yakın işbirliği yapmalarını çağrısında bulunur,
29. Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisinin 1625 (2008) sayılı 11. Kararına uygun olarak, Gökçeada ve Bozcaada'nın iki kültürlü karakterinin korunması bakımından olumlu bir adım teşkil edecek şekilde, Türk Hükümetinin Gökçeada'daki Rum azınlık okulunun yeniden açılması yönündeki niyet beyanını beklendiği gibi hızlı bir şekilde uygulamaya geçirmesini memnuniyetle karşılar; ancak, Rum azınlığın başta mülkiyet hakları konusunda olmak üzere, karışık ırklı sorunların ele alınması yönünde daha fazla adım atılması gerektiğini kaydeder; bu bağlamda, azınlık mensuplarının sayılarının azalması nedeniyle, Türk yetkililerine adaya geri dönmek isteyen azınlık ailelerini bu yönde teşvik etme ve kendilerine yardım sağlama çağrısında bulunur,
30. Sosyal diyalogun ve sosyal tarafların katılımının müreffeh ve çok yönlü bir toplumun gelişimi açısından büyük önem taşıdığı ve toplumun tamamında sosyal ve ekonomik içermeyi teşvik etmenin bir yolu olduğu kanısındadır; başta sendikaların etkili işleyişinin ve herhangi bir engelle karşılaştıkça faaliyet göstermesinin önündeki tüm engellerin kaldırılması, özellikle küçük ve orta büyüklükteki işletmeler için bir ulusal istihdam stratejisinin oluşturulması, kayıt dışı istihdamla mücadele, sosyal koruma mekanizmalarının kapsamının genişletilmesi ve kadınlarla engellilerin

istihdam oranlarının artırılması olmak üzere sosyal politika ve istihdam alanlarında daha fazla ilerleme kaydedilmesinin önemini vurgular; kamu sektöründe ve özel sektörde sendikal haklara yönelik yeni mevzuat uygulamasını kaydeder ve Türkiye'yi, mevzuatı özellikle grev ve toplu sözleşme hakkına ilişkin ILO standartlarıyla tam uyumlu hale getirmeye yönelik çabalarını yoğunlaştırmaya davet eder; Sosyal Politika ve İstihdam başlıklı 19. Faslın açılmasının önemini vurgular,

Yeni Komünite İlişkilerinin Kurulması

31. Türkiye ve Yunanistan'ın ilişkilerini geliştirme yönünde, ikili görüşmeler dâhil, süregelen çabalarını not eder; ancak, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Yunanistan'a yönelik olarak deklare edilen savaş sebebi (*casus belli*) tehdidinin henüz geri çekilmemi olmasını üzüntüyle karışır; Türk Hükümetinden, Yunan hava sahasına ve kara sularına yönelik tekrarlayan ihlalleri ve Türk askeri uçaklarının Yunan adaları üzerindeki uçuşlarını sona erdirmesini talep eder,
32. Türk Hükümetine, AB müktesebatının bir parçası olan Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesini (UNCLOS) gecikmeksizin imzalaması ve onaylaması için çağrıda bulunur ve Güney Kıbrıs Rum Yönetiminin sahip olduğu münhasır ekonomik bölgenin tamamen merkeze alındığını hatırlatır; Türkiye'yi, egemenlikleri altındaki topraklarda veya sularda doğal kaynakların araştırılması ve bunlardan yararlanılmasına ilişkin olanlar dâhil, tüm AB üye devletlerinin egemenlik haklarına saygı göstermeye davet eder,
33. Her iki toplum için de adil ve kalıcı bir çözüme dayalı olarak Kıbrıs'ın yeniden birleşmesine ilişkin güçlü desteğini yineler ve bu bağlamda, iki toplumun liderleri tarafından Kıbrıs'ın yeniden birleşmesine yönelik görüşmelerin tekrar başlatılmasına ilişkin ortak deklarasyonu, her iki tarafın da siyasi etimelinde iki toplumlu, iki bölgele federasyona dayalı bir çözümü taahhüt etmesini ve böylece BM ile AB'nin bir üyesi olarak birleşik Kıbrıs'ın uluslararası tek tüzel kişiliğe, tek egemenliğe ve tek birleşik Kıbrıs vatandaşlığına sahip olacak olmasını memnuniyetle karışır; her iki tarafın görüşmelerin başarıya ulaşmasını sağlamak amacıyla olumlu bir ortam oluşturulması yönündeki çabalarını ve müzakere sürecini destekleyen güven artırıcı önlemlere başlı başına takdir eder; Türkiye'den ilgili BM Güvenlik Konseyi kararları doğrultusunda Kıbrıs sorununa adil, kapsamlı ve kalıcı bir çözüm getirilmesini hedefleyen ve BM Genel Sekreteri himayesinde devam eden bu müzakereleri aktif olarak desteklemesini talep eder; Türkiye'ye, Kıbrıs'tan askeri güçlerini çekmeye başlaması ve BM Güvenlik Konseyinin 550 (1984) sayılı Kararı uyarınca Gazimausa'nın yerleşime kapalı bölgesini BM'ye devretmesi çağrısında bulunur; Güney Kıbrıs Rum Yönetimine, sürdürülen yeniden birleşme görüşmelerinin başarılı bir çözümle sonuçlanmasına yardım edecek olumlu bir atmosfer yaratılması ve

Kıbrıslı Türklerin herkes için kabul edilebilir yasal bir zeminde do rudan ticaret yapmalarına imkân verilmesi amacıyla, AB'nin gümrük denetimine tabi olacak ekilde, Gazima usa Limanı'nı açması yönünde ça rıda bulunur; Güney Kıbrıs Rum Yönetimi Hükümetinin yukarıdaki konuların ele alınmasına yönelik önerilerini kaydeder,

34. Belediye Başkanları Alexis Galanos ve Belediye Başkanı Oktay Kayalp'ın birle ik bir Gazima usa'ya yönelik güçlü desteklerini ifade ettikleri 10 Aralık 2013 tarihli ortak açıklamayı memnuniyetle kar ırlar,
35. Türkiye'nin Kayıp ahıslar Komitesinin Kıbrıs'ın kuzey kesiminde tel örgüyle çevrili bir askeri alana girmesine izin verme kararını memnuniyetle kar ırlar ve Komitenin ilgili ar ivlere ve mezarların açılması amacıyla askeri bölgelere eri imine imkân sa laması için Türkiye'yi te vik eder; Kayıp ahıslar Komitesinin çalı malarının özel olarak dikkate alınması ça rısında bulunur,
36. Do u Akdeniz'de tutarlı ve kapsamlı bir güvenlik yakla ımının önemini vurgular ve Türkiye'ye, Güney Kıbrıs Rum Yönetimini de kapsayan AB-NATO i birli ine koydu u vetoyu kaldırarak, AB ve NATO arasındaki siyasi diyaloga olanak sa laması ve buna paralel olarak, Güney Kıbrıs Rum Yönetimine de, Türkiye'nin Avrupa Savunma Ajansına katılımına koydu u vetoyu kaldırması ça rısında bulunur,
37. Türkiye'yi ve Ermenistan'ı, diplomatik ili kilerin kurulmasına yönelik protokolleri ön ko ulsuz onaylamak, sınırları açmak ve sınır ötesi i birli i ve ekonomik bütünle me konuları ba ta olmak üzere aktif ekilde ili kilerini geli tirmek suretiyle ili kilerin normale tirilmesi yönünde adım atmaya davet eder,

AB-Türkiye i birli inin geli tirilmesi

38. Türkiye'nin AT-Türkiye Ortaklık Anla ması Ek Protokolü'nü tam olarak ve ayrımcılık yapmaksızın tüm üye devletlere uygulama yükümlülü ünü yerine getirmeyi reddetmesinden üzüntü duyar; bu tutumun müzakere sürecini ciddi biçimde etkilemeye devam etti ini hatırlatır,
39. Türkiye'nin halen AB'nin altıncı büyük ticaret orta ı oldu unu ve Türkiye'nin toplam ticaretinin % 38'inin AB ile gerçekleştirilmesi, do rudan yabancı yatırımın yaklaşık %71'inin AB kaynaklı olması nedeniyle AB'nin de Türkiye'nin en büyük ticaret orta ı oldu unu kaydeder; AB-Türkiye Gümrük Birli i'nin her iki taraf üzerindeki etkisini ve güncellenmesinin yollarını incelemekte olan Komisyon de erlendirmesini memnuniyetle kar ırlar ve Türkiye'yi malların serbest dola ımına yönelik mevcut engelleri kaldırmaya davet eder,

40. Bir enerji kav a ı olan Türkiye'nin stratejik rolünü ve sahip oldu u zengin yenilenebilir enerji kaynaklarını göz önünde tutarak, Türkiye ile AB arasında enerji konusunda yakın bir i birli inin tesis edilmesinin ve yeterli bir düzenleyici çerçevenin olu turulması amacıyla Enerji ba lıklı 15. Faslın müzakerelere açılmasının önemli oldu una inanır; Avrupa'nın enerji politikasının ekillenmesi sürecine Türkiye'nin dahil edilmesinin önemini vurgular; iklim de i ikli i, yenilenebilir enerji ve enerji verimlili i önceliklerinin ele alınması gereklili inin altını çizer ve bu ba lamda Türkiye ile AB arasında ye il enerji konularında i birli i potansiyelini vurgular; Komisyondan Türkiye'de yenilenebilir enerji projeleri, enerji a ları ve bunların birbiriyle ba lantısı konularının finansmanına öncelik vermesini talep eder; Türkiye'den çevresel etki de erlendirmesi mevzuatını, büyük projelere istisna tanımaksızın, tam olarak uygulamasını talep eder,
41. Türkiye'nin Bosna Hersek ba ta olmak üzere, güneydo u Avrupa ülkeleri ile yo unla an ili kisini kaydeder ve Türk makamlarını tutumlarını AB'nin Ortak Dı ve Güvenlik Politikası ile uyumlu hale getirmeye ve diplomatik faaliyetlerini Avrupa Komisyonu Ba kan Yardımcısı/Birlik Dı i leri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi ile koordine etmeye ve üye devletler ile i birli ini güçlendirmeye te vik eder,
42. Türkiye'nin yakla ık bir milyon Suriyeliye insani yardım sa lama taahhüdünü memnuniyetle kar ılar; Türkiye'den, sistematik insan hakları ihlalleriyle ba lantısı güvenilir biçimde teyid edilmi olan veya Suriye'nin demokratik dönü ümüyle ilgili olmayan grupların yararına olacak ekilde sava çların ve silahların giri ini engellemek amacıyla, sınırlarını dikkatle kontrol etmesini talep eder; Türkiye, AB ve di er uluslararası payda ların, Suriye'de gecikmeksizin siyasi ve demokratik bir çözümü te vik etmek ve Ürdün, Lübnan, ran ve Irak ba ta olmak üzere bölgedeki siyasi ve ekonomik istikrarı desteklemek amacıyla aktif olarak ortak bir stratejik vizyon geli tirmeleri gerekti ine inanır; özellikle, büyük ehirlere çevresine sı man Suriyeli Alevi mültecilerin içinde bulundu u zor ko ullara i aret eder ve Türkiye'den yardımın etkin bir biçimde bu ki ilere ula tırılmasının sa lamasını talep eder; mülteci nüfusunun e itim ve istihdama eri iminin sa lanmasının önemini vurgular ve aynı zamanda mülteci topluluklarının mülteci kamplarının yakınındaki ehirlere ve köylere yönelik sosyo-ekonomik etkilerine ili kin endisini ifade eder; Komisyondan, üye devletlerden ve uluslararası topluluktan mültecilere yardım sa lanması hususunda Türkiye ile yakın i birli inde bulunmasını talep eder,

o

oo

43. Bu lke Kararının, Konseye, Komisyona, Avrupa Komisyonu Ba kan

Yardımcısı/Birlik D i leri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisine, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine, Avrupa nsan Hakları Mahkemesi Ba kanına,  ye devletlerin hükümet ve parlamentolarına ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine ve Türkiye Büyük Millet Meclisine bildirilmesi için Avrupa Parlamentosu Ba kanını görevlendirir.